

การเผยแพร่สารนิเทศแอมเฟตามีนของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในเขต
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

นางสาวสุจินต์ดา คงดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-665-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**AMPHETAMINE INFORMATION DISSEMINATION BY GOVERNMENT AND
NON-GOVERNMENT ORGANIZATIONS IN BANGKOK AND THE VICINITY**

Miss Sujimanutda Kongdee

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science**

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-665-1

สุจินต์สา คงดดี : การเผยแพร่สารนิเทศแอมเฟตามีนของหน่วยงานภาครัฐและภาค
เอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (AMPHETAMINE INFORMATION
DISSEMINATION BY GOVERNMENT AND NON-GOVERNMENT
ORGANIZATIONS IN BANGKOK AND THE VICINITY) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ.พรรณพิมล กุลบุญ. 304 หน้า. ISBN 974-334-665-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเผยแพร่สารนิเทศแอมเฟตามีนของหน่วยงาน
ภาครัฐและภาคเอกชนในด้านประเภทของสื่อสารนิเทศ วิธีการเผยแพร่ เนื้อหา และกลุ่มเป้า
หมายที่ใช้ในการเผยแพร่สารนิเทศ รวมทั้งปัญหาในการเผยแพร่สารนิเทศและข้อเสนอแนะ การ
วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม โดยการสอบถามผู้ที่ทำหน้าที่
ในการเผยแพร่สารนิเทศแอมเฟตามีนของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑลจำนวน 150 แห่งๆ ละ 1 คน

ผลการวิจัย พบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการเผยแพร่สารนิเทศ
แอมเฟตามีน ใช้วิธีการเผยแพร่สารนิเทศแบบรายกลุ่ม โดยเผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการป้องกัน
และหลีกเลี่ยง ไปยังกลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษา ส่วนปัญหาในการเผยแพร่สารนิเทศได้จำแนก
ปัญหาออกเป็น 5 ด้าน คือ ปัญหาด้านประเภทของสื่อ วิธีการเผยแพร่ เนื้อหา กลุ่มเป้าหมาย
และปัญหาอื่นๆ พบว่า หน่วยงานโดยรวมประสบปัญหาในระดับปานกลาง และประสบปัญหา
ในแต่ละด้านในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาอื่น ๆ

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

3972099722 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD AMPHETAMINE / INFORMATION DISSEMINATION

SUJIMANUTDA KONGDEE : AMPHETAMINE INFORMATION
BY GOVERNMENT AND NON-GOVERNMENT ORGANIZATIONS
IN BANGKOK AND THE VICINITY. THESIS ADVISOR : ASSI. PROF.
PANPIMON KOONLABOON. 304 pp. ISBN 974-334-665-1

The objectives of the research were to investigate the Amphetamine information dissemination by government and non-government organizations in Bangkok and the vicinity with respect to type, media, methods, content and target groups, including problems in information dissemination and suggestions. 150 questionnaires were sent to the persons in charge of information dissemination in those organizations.

The results can be summarized as follow : most government organizations used printed media with the group method and content of drug protection from Amphetamine use to the target groups in educational institutions

Information problem disseminations are divided into 5 groups : problems of media, dissemination method, target groups and the other problems. These problems are of a moderate level with other problems at the highest average level.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการ วิจัยและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ด้วยความซาบซึ้งในความกรุณา ของอาจารย์จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงศรี พัฒนกิจจำรูญ ที่กรุณาเป็น ประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์จี จันทวิมล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ใน ครั้งนี้ และเนื่องจากการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ คุณไมตรี วิริยะ ผู้อำนวยการด้านการป้องกันยาเสพติด คุณนฤมล กมลวาทีน หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาสื่อ สำนักงานป.ป.ส. ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจนเนื้อหาเพื่อ ในการให้ข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ที่ตอบ แบบสอบถามของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่กรุณาให้ทุนการศึกษา รวมทั้ง ผู้อำนวยการศูนย์บรรณสารสนเทศ ตลอดจนพี่ ๆ ฝ่ายวิเคราะห์ เพื่อน ๆ พี่ ๆ ทุกคนของฝ่าย บริการยืม-คืน ฝ่ายวารสาร และฝ่ายหนังสือภาษาจีน ที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา และขอ ขอบคุณพี่สุกานดา อาบีดิน พี่กฤษณา มุลานนท์ นายประพันธ์ สุนันทยานุวัฒน์ น้องก้อย และ นายอดิเรก อุเงิน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนด้านการเงิน ด้าน การดูแลสุขภาพทางกาย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนสำเร็จการศึกษา

สุจินต์สดา คงดี

เมษายน 2543

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐาน.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2. ทัศนวิธานวรรณกรรม.....	9
การเผยแพร่สารนิเทศ.....	9
ความหมาย.....	9
วัตถุประสงค์.....	10
องค์ประกอบในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	10
ประเภทของสื่อสารนิเทศ.....	12
วิธีการเผยแพร่สารนิเทศ.....	14
การเผยแพร่สารนิเทศด้านยาเสพติด.....	16
ลักษณะของการดำเนินงาน.....	16
ประเภทของสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	21
เนื้อหาสารนิเทศในการเผยแพร่.....	24
หน่วยงานที่รับผิดชอบการเผยแพร่สารนิเทศแอมเฟตามีน.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น.....	33

สารบัญ (ต่อ)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ตอนที่ 1 ข้อมูลของหน่วยงาน.....	50
ตอนที่ 2 การเผยแพร่สารนิเทศแอมเฟตามีน.....	69
ตอนที่ 3 ปัญหาในการเผยแพร่สารนิเทศ และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางใน การปรับปรุง.....	152
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	200
สรุปผลและอภิปรายผล.....	200
การทดสอบสมมติฐาน.....	236
ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย.....	237
แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	239
รายการอ้างอิง.....	240
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น.....	244
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	245
ภาคผนวก ค รายชื่อและที่อยู่ของหน่วยงาน.....	272
ประวัติผู้วิจัย.....	304

สารบัญญัตินำ

ตารางที่	หน้า
1. ผู้ตอบแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่มีการเผยแพร่.....	36
2. จำนวนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ตอบแบบสอบถาม.....	51
3. ขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงาน.....	54
4. การกำหนดนโยบายการเผยแพร่สารนิเทศ.....	56
5. วิธีการกำหนดนโยบายการเผยแพร่สารนิเทศ.....	58
6. การจัดสรรงบประมาณการเผยแพร่สารนิเทศ.....	59
7. แหล่งที่มาของงบประมาณปี 2541.....	61
8. จำนวนงบประมาณที่ได้รับ.....	63
9. จำนวนบุคลากรของหน่วยงาน.....	65
10. ตำแหน่งและคุณวุฒิของบุคลากรที่ทำหน้าที่เผยแพร่สารนิเทศแอมเฟตามีน.....	68
11. ประเภทของสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	70
12. สื่อบุคคลที่หน่วยงานใช้ในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	72
13. สื่อสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานใช้ในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	74
14. สื่อโสตทัศนที่หน่วยงานใช้ในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	76
15. สื่อมวลชนที่หน่วยงานใช้ในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	78
16. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานใช้ในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	80
17. สื่อพื้นที่บ้านที่หน่วยงานใช้ในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	82
18. เหตุผลการเลือกใช้สื่อ จำแนกตามประเภทของสื่อ.....	88
19. วิธีการเผยแพร่สารนิเทศของหน่วยงาน.....	91
20. วิธีการเผยแพร่สารนิเทศจำแนกตามประเภทของสื่อ.....	94
21. วิธีการเผยแพร่สารนิเทศแบบรายบุคคลที่หน่วยงานใช้.....	96
22. วิธีการเผยแพร่สารนิเทศแบบรายกลุ่มที่หน่วยงานใช้.....	98
23. วิธีการเผยแพร่สารนิเทศแบบมวลชนที่หน่วยงานใช้.....	100
24. เหตุผลการเลือก จำแนกตามวิธีการเผยแพร่สารนิเทศ.....	104
25. เนื้อหาสารนิเทศที่เผยแพร่.....	106
26. เนื้อหาสารนิเทศ จำแนกตามวิธีการเผยแพร่สารนิเทศ.....	110
27. ประสิทธิภาพเป็นมา.....	111
28. โทษและอันตราย.....	113

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
29. วิธีการป้องกันและหลีกเลี่ยง.....	114
30. อาการของผู้ติดแอมเฟตามีน.....	116
31. การบำบัดรักษา.....	118
32. สถานการณ์และแนวโน้ม.....	120
33. กฎหมายในการค้าเสพ ลักลอบการผลิต.....	122
34. กลุ่มเป้าหมายในการเผยแพร่สารนิเทศ.....	124
35. กลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามประเภทของสื่อสารนิเทศ.....	128
36. กลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามวิธีการเผยแพร่สารนิเทศ.....	132
37. กลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษา.....	134
38. กลุ่มเป้าหมายในชุมชน.....	136
39. กลุ่มเป้าหมายในสถานประกอบการ.....	138
40. กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ.....	140
41. กลุ่มเป้าหมายอื่น.....	141
42. การประเมินผลการเผยแพร่สารนิเทศ.....	143
43. วิธีประเมินผล จำแนกตามวิธีการเผยแพร่สารนิเทศ.....	146
44. วิธีประเมินผล จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย.....	149
45. การเผยแพร่สารนิเทศแอมเฟตามีนให้ห้องสมุด.....	151
46. ปัญหาในการเผยแพร่สารนิเทศแอมเฟตามีน.....	154
47. ปัญหาด้านประเภทของสื่อสารนิเทศ.....	156
48. ปัญหาด้านสื่อบุคคล.....	159
49. ปัญหาด้านสื่อสิ่งพิมพ์.....	161
50. ปัญหาด้านสื่อโสตทัศน.....	163
51. ปัญหาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์.....	165
52. ปัญหาด้านสื่อมวลชน.....	167
53. ปัญหาด้านสื่อพื้นบ้าน.....	169
54. ปัญหาด้านวิธีการเผยแพร่สารนิเทศ.....	170
55. ปัญหาด้านวิธีการเผยแพร่สารนิเทศแบบรายบุคคล.....	173
56. ปัญหาด้านวิธีการเผยแพร่สารนิเทศแบบรายกลุ่ม.....	175

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
57. ปัญหาด้านวิธีการเผยแพร่สารนิเทศแบบมวลชน.....	178
58. ปัญหาด้านเนื้อหาสารนิเทศ.....	180
59. ปัญหาด้านกลุ่มเป้าหมาย.....	182
60. ปัญหาด้านกลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษา.....	185
61. ปัญหาด้านกลุ่มเป้าหมายในชุมชน.....	187
62. ปัญหาด้านกลุ่มเป้าหมายในสถานประกอบการ.....	190
63. ปัญหาด้านกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ.....	192
64. ปัญหาด้านกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ	194
65. ปัญหาด้านอื่น ๆ	197